

Fiskebyråkrat behandlet konsesjonssøknad for eget selskap

Store planer

Undertegnede ble oppmerksom på at det forelå planer om torskeoppdrett i Trondheimsfjorden ved en gjennomgang av postlistene for Innherred samkommune. Like etterpå mottok Adresseavisen lokalkontor i Levanger også et tips fra en kommunepolitiker som hadde sett det samme.

Etter en henvendelse til kommunens arkiv, fikk vi tilgang til sakens dokumenter som viste at et nyopprettet selskap ved Tordenskold Cod Farm AS sto bak søknaden. Selskapet søkte konsesjon på to lokaliteter i kommunen. Av dokumentene som ble hentet ut gikk det også fram at et annet oppdrettsselskap, Frengen Havbruk AS, allerede hadde fått innvilget en konsesjon på en tredje lokalitet i Levanger kommune, nærmere bestemt ved Ytterøy. Vi fikk på forespørsel også tilgang til alle dokumenter som omhandlet denne saken.

Første nyhetssak

Ut fra lokalkunnskap ble det tatt kontakt med hytteeiere ved fjorden som ville få det omfattende oppdrettsanlegget, som i areal tilsvarer 20 fotballbaner, rett utenfor hyttevinduene sine. Lokaliteten ligger kloss inn til ett av kommunens mest brukt friluftsområder.

Representanter for hytteeierne stilte opp med sine protester og dannet et reportasjeelement i den første nyhetssaken om de store oppdrettsplanene. For å bygge ut denne saken ble en saksbehandler i Fiskeridirektoratet kontaktet for å gi en mer generell kommentar til planene. Dette avstedkom et intervju med saksbehandler Jan Brødreskift, som snakket varmt for planene, samtidig som han påpekte det uheldige i at de fleste kommuner rundt fjorden mangler en samlet plan for disponering av sjøarealene.

Kartlegging av eierinteresser

Dagen etter skulle saken følges opp, blant annet med en artikkel om hvilke eierinteresser som sto bak planene. Søkerbasen til Lindorff Norway ble brukt for å hente ut foretaksopplysningene både for Tordenskold Cod Farm og Frengen Havbruk. Det var under dette arbeidet navnet til saksbehandler Jan Brødreskift dukket opp på en av aksjonærlistene. Ifølge foretaksopplysningene satt han på vel 10 prosent av eierandelene i Frengen Havbruk. Det viste seg dertil at han var representert i styret i selskapet.

Avfeide problemstillingen

Både Alf Albrigtsen, regiondirektør i Fiskeridirektoratet og saksbehandleren selv ble konfrontert med disse opplysningene. I første omgang ble våre opplysninger avfeid med at aksjene var avhendet like etter årsskiftet 2005/2006, og at han i så måte var ute av selskapet. På direkte spørsmål ble det innrømmet at vedkommende ikke hadde kvittet seg med styrevervet før i april 2006. Dertil hadde nye foretakssøk avslørt at han fortsatt satt som styreleder i ett av Frengens Havbruks datterselskap, Ytterøy Havbruk, som er det selskapet som etter planen skal drifte den nye konsesjonen i Levanger. Denne saksopplysningen ble ikke imøtegått. Samtidig kunne vi på grunnlag av saksdokumentene fra kommunen fastslå at Brødreskift sto oppført som saksbehandler på flere dokumenter i sakens anledning gjennom hele våren. Ett av dokumentene var for eks datert 8. mars. Da hadde vi plutselig dokumentasjonen vi trengte for å skrive artikkelen: Fiskeribyråkrat satt på begge sider av bordet.

Oppvask i direktoratet

Artikkelen førte til oppvask ved Fiskeridirektoratets regionkontor som endte med at Brødreskift ble tatt av alle saker som har med torskoppdrett i Trondheimsfjorden å gjøre. Oppmerksomheten rundt saken var også en medvirkende årsak til at det nå gjennomføres en storstilt konsekvensutredning for oppdrett i Trondheimsfjorden, der det fra før er sterke restriksjoner på oppdrett fordi den er en av verdens viktigste oppvekstområde for villaks.

Kort og godt

Én arbeidsdag ble brukt til graving – med publisering påfølgende dag. Saken kan være et eksempel på at gravende journalistikk ikke nødvendigvis er store og omfattende prosjekter som krever mye og systematisk arbeid over lang tid, men handler vel så mye om å ta i bruk relativt enkle gravemetoder i det daglige nyhetsarbeidet.

Jan Erik Roel